

ด่วนที่สุด

ที่ ชร ๐๐๑๙.๑/ว ๒๙ ๓/๘๘

ศาลากลางจังหวัดเชียงราย
ถนนแม่ฟ้าหลวง ชร ๕๗๑๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๒

เรื่อง การดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

เรียน นายอำเภอเมืองเชียงราย แม่จัน แม่สรวย เวียงป่าเป้า และนายอำเภอเวียงแก่น

อ้างถึง หนังสือจังหวัดเชียงราย ที่ ชร ๐๐๑๙.๑/ว๒๒๓๙๙ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายชื่อชุมชนเป้าหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ
๒. คำชี้แจงเพิ่มเติมการดำเนินงานกิจกรรมฯ	จำนวน ๑ ชุด
๓. แบบสำรวจข้อมูลชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย	จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ จังหวัดเชียงราย จัดตั้งสรรงบประมาณดำเนินงานกิจกรรมตามแผนปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ไปพลางก่อน ให้อำเภอดำเนินกิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม นั้น

ในการนี้ เพื่อเตรียมความพร้อมในการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน กิจกรรมย่อยประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม ของชุมชนเป้าหมายที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) จึงขอให้อำเภอมอบหมายให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศึกษาคำชี้แจงเพิ่มเติมการดำเนินงานกิจกรรมฯ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) และสำรวจข้อมูลชุมชนฯ ตามแบบสำรวจข้อมูลชุมชนท่องเที่ยว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓) ส่งให้จังหวัดเชียงราย ภายในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทาง www.chaingrai.cdd.go.th

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุทัย หอมนาน)

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด

กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาชุมชน

โทร. ๐ - ๕๓๑๗-๗๓๕๐

พัฒนาการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงราย

เศรษฐกิจฐานรากมั่นคงและชุมชนพึ่งตนเองได้
ภายในปี ๒๕๖๕

Change for Good

บัญชีรายชื่อหมู่บ้านเป้าหมายดำเนินงาน
กิจกรรมพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ประเภทชุมชน ท่องเที่ยว
๑	ปางขอน	๗	ห้วยชมภู	เมืองเชียงราย	เชียงราย	B
๒	แสนสุข	๙	ศรีคำ	แม่จัน	เชียงราย	B
๓	เหล่าพัฒนา	๒๒	ป่าแดด	แม่สรวย	เชียงราย	B
๔	ห้วยน้ำกั้น	๑๓	แม่เจดีย์	เวียงป่าเป้า	เชียงราย	B
๕	ผาตั้ง	๑๔	ปอ	เวียงแก่น	เชียงราย	B

คำชี้แจงเพิ่มเติมการดำเนินงาน

กิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

ตามกิจกรรมหลัก : พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน กิจกรรมย่อยที่ 2 : พัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี
จำนวน 3 กิจกรรมย่อย ดังนี้

1. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม
2. กิจกรรมจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว
3. กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

จำนวนชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถีเป้าหมาย จำนวน 300 ชุมชน /76 จังหวัด

เป้าหมายที่ได้รับจัดสรรรายจังหวัด 76 จังหวัด 300 ชุมชน

เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
1. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคกลางปริมณฑล	
นนทบุรี	2
ปทุมธานี	3
สมุทรปราการ	4
นครปฐม	3
รวม	12
2. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน	
ชัยนาท	3
ลพบุรี	2
สิงห์บุรี	2
อ่างทอง	4
พระนครศรีอยุธยา	4
สระบุรี	4
รวม	19
3. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 1	
กาญจนบุรี	4
ราชบุรี	3
สุพรรณบุรี	4
รวม	11

เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
4. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2	
เพชรบุรี	4
ประจวบคีรีขันธ์	5
สมุทรสาคร	2
สมุทรสงคราม	4
รวม	15
เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
5. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 1	
ฉะเชิงเทรา	4
ชลบุรี	4
ระยอง	4
รวม	12
6. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก 2	
จันทบุรี	5
ตราด	5
นครนายก	5
ปราจีนบุรี	4
สระแก้ว	2
รวม	21
7. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย	
ชุมพร	4
นครศรีธรรมราช	4
พัทลุง	4
สุราษฎร์ธานี	5
สงขลา	4
รวม	21
8. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน	
กระบี่	5
ตรัง	4

เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
พังงา	5
ภูเก็ต	3
ระนอง	4
สตูล	4
รวม	25
9. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน	
นราธิวาส	3
ปัตตานี	3
ยะลา	3
รวม	9
เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
10. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1	
เลย	5
หนองคาย	5
หนองบัวลำภู	4
อุดรธานี	5
บึงกาฬ	5
รวม	24
11. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2	
นครพนม	5
มุกดาหาร	4
สกลนคร	4
รวม	13
12. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง	
กาฬสินธุ์	5
ขอนแก่น	5
มหาสารคาม	2
ร้อยเอ็ด	4
รวม	16

เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
13. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1	
ชัยภูมิ	5
นครราชสีมา	5
บุรีรัมย์	5
สุรินทร์	5
รวม	20
14. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	
อำนาจเจริญ	2
ศรีสะเกษ	4
ยโสธร	4
อุบลราชธานี	4
รวม	14
เขตตรวจราชการ / จังหวัด	จำนวนชุมชนเป้าหมาย
15. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1	
เชียงใหม่	5
ลำพูน	3
ลำปาง	5
แม่ฮ่องสอน	5
รวม	18
16. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 2	
เชียงราย	5
น่าน	5
พะเยา	4
แพร่	4
รวม	18
17. เขตตรวจราชการ : กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1	
ตาก	4
พิษณุโลก	3
เพชรบูรณ์	3

3. จังหวัดพิจารณาคัดเลือกชุมชนตามข้อที่ 1 ตามจำนวนที่กรมฯ กำหนด โดยคำนึงถึงศักยภาพของชุมชน จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปชุมชน จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ได้รับการพัฒนาจากโครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี หรือ โครงการที่กรมฯ ได้เข้าไปพัฒนา ไม่น้อยกว่า 5 ผลิตภัณฑ์ เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานให้สูงขึ้น หมายเหตุ ให้ศึกษาแนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2562 ไปพลางก่อน และ ข้อกำหนดประกอบการดำเนินการกิจกรรมเบื้องต้นด้วย

ข้อกำหนดประกอบการดำเนินการกิจกรรมเบื้องต้น

- กรมฯ กำหนดจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม 2563 (กรมฯ จะมีหนังสือแจ้งรายละเอียดการเข้าร่วมกิจกรรมในช่วงกลางเดือนธันวาคม 2562)
- ดำเนินการ ระดับกรม ณ สถานที่เอกชน จำนวน 4 รุ่น รวมทั้งสิ้น 904 คน (รุ่นละ 226 คน) ประกอบด้วย
 1. ผู้นำชุมชนในพื้นที่ เป้าหมาย 300 ชุมชนๆ ละ 1 คน รวม 300 คน
 2. พัฒนาการจังหวัดหรือผู้แทน 76 จังหวัดๆ ละ 1 คน รวม 76 คน
 3. นักวิชาการจังหวัดที่รับผิดชอบงานฯ 76 จังหวัดๆ ละ 1 คน รวม 76 คน
 4. พัฒนาการอำเภอหรือพัฒนาการที่รับผิดชอบพื้นที่ชุมชนเป้าหมาย 300 ชุมชนๆ ละ 1 คน รวม 300 คน
 5. ผู้แทนหน่วยงานภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวชุมชนระดับจังหวัด 76 จังหวัดๆ ละ 2 คน รวม 152 คน

เมื่อกรมฯ ดำเนินกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม 2563 ในส่วนกลางเสร็จสิ้นแล้ว กรมฯ จะมีหนังสือแจ้งให้จังหวัดกำหนดแผนจัดกิจกรรมในระดับอำเภอ จำนวน 3 กิจกรรม

1. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม
2. สนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว
3. กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

โดยจังหวัดต้องดำเนินการดังนี้

1. ให้จังหวัดกำหนดแผนดำเนินการกิจกรรมในระดับอำเภอ โดยต้องดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการในพื้นที่ชุมชน/หมู่บ้านเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือกในประเภท B (จังหวัดพิจารณาจากทะเบียนการจัดประเภทชุมชนท่องเที่ยว ปี 2562 ตามหนังสือกรมการพัฒนาชุมชนที่ มท 0408.7/ ว2459 ลงวันที่ 7 พฤศจิกายน 2562 (สามารถดาวน์โหลดได้จากเว็บไซต์กรมฯ)

2. ในกรณีที่จังหวัดเลือกเลือกชุมชนประเภท A ทั้งที่มีจำนวนชุมชนประเภท B เพียงพอ เข้าร่วมโครงการ กรมฯ ขอให้จังหวัดชี้แจงเหตุผลในการคัดเลือกชุมชนท่องเที่ยวประเภท A แทน ชุมชนท่องเที่ยว ประเภท B โดยให้

ระบุเหตุผลที่ไม่เลือกชุมชนท่องเที่ยวประเภท B ที่อยู่ในความรับผิดชอบด้วยเหตุใด เพื่อประกอบเป็นข้อมูลให้ได้รับทราบข้อจำกัดของชุมชนท่องเที่ยวนั้น ๆ

ระดับอำเภอ ดำเนินการดังนี้

1. กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ดำเนินการจัดประชุมฯ ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้รับคัดเลือก โดยงบประมาณที่จัดสรรให้ชุมชนละ 64,200 บาท (หกหมื่นสี่พันสองร้อยบาทถ้วน) ให้ดำเนินการจัดกิจกรรมจำนวน 2 ครั้งๆ ละ 3 วัน รวม 6 วัน โดยครั้งที่ 2 ทดสอบโปรแกรม จะต้องเว้นระยะห่างจากการประชุมครั้งที่ 1 ค้นหาแชมป์ เป็นเวลา 5 – 7 วัน จัดสรรให้เป็นค่าใช้จ่ายเบื้องต้น ได้แก่

1. ค่าอาหาร มื้อกลางวัน มื้อละไม่เกิน 120 บาท จำนวน 6 มื้อ
2. ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม มื้อละไม่เกิน 35 บาท จำนวน 12 มื้อ
3. ค่าวัสดุ (วัสดุอบรมและวัสดุสาธิต)
4. ค่าตอบแทนวิทยากร
5. ค่าพาหนะผู้แทนหน่วยงาน/ภาคร่วมพัฒนา (กรณีกลุ่มเป้าหมายไม่ได้อยู่ในพื้นที่)

หมายเหตุ ไม่มีค่าพาหนะและค่าที่พักกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่

ตัวอย่างกรอบกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน 2 ครั้ง

ครั้งที่ 1 ค้นหาแชมป์ จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1	- ชี้แจงภาพรวมการดำเนินงานกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนในระดับพื้นที่ จำนวน 3 กิจกรรม ดังนี้ 1) กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม 2) กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว 3) กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว (5 ผลิตภัณฑ์) - รูปแบบแนวคิด D-HOPE และแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (D-HOPE - Decentralized Hand – On Program Exhibition) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน - การเชื่อมโยงแนวคิด D-HOPE กับบริบทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว	1 ชม. 2 ชม. 2 ชม.	

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	- ความหมายของคำว่า ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และรูปแบบการจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวของผู้ประกอบการชุมชน	1 ชม.	
2	- แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว ตามแนวทาง D - HOPE	1 ชม.	
	- แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) การเขียนคำเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่สนใจ และการเขียนเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Product Story) และเทคนิคการเล่าเรื่องราว และนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้แก่ผู้เข้าชมเชิงปฏิบัติการ	4 ชม.	
	- จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้รับ การเสนอชื่อจากการประชุมฯ	1 ชม.	
3	- นำเสนอผลการฝึกปฏิบัติ และร่วมกันแลกเปลี่ยนแสดงความคิดเห็น ปรับปรุงการนำเสนอโปรแกรมที่น่าสนใจและเหมาะสมกับระยะเวลาที่ จัดกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ)	3 ชม.	
	- ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 3 วัน โดยให้กำหนดจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมหักแล้ว ภายหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหา ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) แล้ว ไม่น้อยกว่า 5 – 7 วัน	3 ชม.	

หมายเหตุ ให้นัดหมายผู้ประกอบการ (Champ) ที่ได้รับคัดเลือกในการเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบโปรแกรมฯ ในครั้งที่ 2 เตรียมความพร้อมเบื้องต้น และให้เป็นกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งที่ 2

ครั้งที่ 2 ทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน (โดยให้กำหนดดำเนินการต่อเนื่องจากครั้งที่

1 ระยะเวลาห่างกัน 5 – 7 วัน)

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
1	- สรุปบททวนและชี้แจงรายละเอียด/กำหนดการที่ได้จากเวทีครั้งที่ 1	1 ชม.	
	- นำเสนอภาพรวมการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) และโปรแกรม 10 กิจกรรม และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการเตรียมความพร้อมของ ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในเรื่องสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ฯลฯ	2 ชม.	
	- ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ทั้ง 10 คน นำเสนอโปรแกรมและ รายละเอียดในการบริหารจัดการโปรแกรม	2 ชม.	

วันที่	เนื้อหาวิชา	จำนวนชั่วโมง	หมายเหตุ
	- สรุปนัดหมายและจัดทำตารางเวลาในการทดสอบโปรแกรม	1 ชม.	
2	- จัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ทั้ง 10 คน/10โปรแกรม	6 ชม.	
3	- สรุปและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการทดสอบโปรแกรมและดำเนินการปรับปรุงโปรแกรมให้เหมาะสม และจัดทำทะเบียนรายละเอียดโปรแกรมที่ได้รับการปรับปรุงแล้วให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำโปรแกรมภาพรวมเพื่อใช้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน - จัดทำแผนการใช้จ่ายเงินในการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว - จัดทำแผนการจัดกิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว (5 ผลิตภัณฑ์)	4 ชม. 1 ชม. 1 ชม.	

หมายเหตุ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ และให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

2. กิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว

จัดสรรให้ชุมชนละ 233,000 บาท (สองแสนสามหมื่นสามพันบาทถ้วน) เป็นกิจกรรมที่กำหนดให้ดำเนินการในระดับอำเภอ โดยกำหนดให้จัดทำกิจกรรม ณ ชุมชน/หมู่บ้านท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้รับการคัดเลือกเข้าร่วมโครงการ โดยอำเภอดำเนินการ ภายในวงเงินงบประมาณและรายละเอียดที่จัดสรรให้ ดำเนินการจัดทำกิจกรรมตามที่กำหนด โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายอย่างน้อย ดังนี้

- ค่าจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 1,000 เล่ม/ชุมชน โดยต้องดำเนินการ ดังนี้
 - จัดทำข้อมูลและถ่ายภาพของผู้ประกอบการชุมชนและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการชุมชนที่ได้จัดทำโปรแกรม ไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญของอำเภอและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย
 - ออกแบบรูปเล่ม และส่งรูปแบบ ให้อำเภอพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง
 - จัดพิมพ์เอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 1,000 เล่ม/ชุมชน รวมทั้งจัดทำเป็นดิจิทัลไฟล์เพื่อเผยแพร่ในระบบออนไลน์
 - ดำเนินการเผยแพร่เอกสารแนะนำโปรแกรม โดยแจกจ่ายแก่ภาคีการพัฒนา ผู้ประกอบการบริษัท ห้าง ร้าน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ หรือห้องพักในโรงแรมที่เป็นที่นิยมพักของนักท่องเที่ยว และนำไปเผยแพร่ในงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ด้วย

2. ค่าจัดกิจกรรมพิธีเปิดงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE/ จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 วัน โดยดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

- กำหนดแผนการจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ จำนวน 1 ครั้ง โดยต้องดำเนินการภายหลังจากได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีข้อมูลของชุมชนและผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว

- ระยะเวลาจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระยะเวลาแล้วไม่น้อยกว่า 3 วัน

- กำหนดให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ

- กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการฯ จักต้องนำนักท่องเที่ยว ผู้สนใจ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน สมาคมที่ดำเนินการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวภายในจังหวัดและผู้สื่อข่าว เข้าร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย

- กำหนดให้จัดเตรียมโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติ โดยเตรียมพื้นที่ในการปฏิบัติและสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ลงมือทำเป็นของที่ระลึกในงานนิทรรศการฯ

3. ค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อบริการให้ผู้เข้าร่วมงานนิทรรศการ (ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการทำตามโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน)

4. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว ที่ได้คัดเลือกนำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์) โดยใช้จ่ายเป็นงบดำเนินการ งดเว้นการศึกษาดูงาน

5. ค่าอำนวยความสะดวกและบริหารโครงการ

หมายเหตุ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมฯ เบื้องต้นที่ได้กำหนดไว้ ในการกำหนดรายการค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมอย่างน้อยตามที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วน หากมีรายการนอกเหนือจากที่กรมฯ กำหนดเบื้องต้น สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม รายละเอียดเพิ่มเติมในการจัดทำกิจกรรมฯ จะชี้แจงให้ทราบในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม 2563 และเมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ให้สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ และให้สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

3. กิจกรรมยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

จัดสรรภายในวงเงิน 150,000 บาท ให้ชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์ โดยเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ละ 30,000 บาทโดยสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอและชุมชนประชุมจัดทำโครงการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีรายละเอียดเบื้องต้นที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบข้อมูลผลิตภัณฑ์ของชุมชน ผลิตภัณฑ์ OTOP (1-3 ดาว) ผลิตภัณฑ์ QD ที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายได้ดำเนินการพัฒนาภายใต้โครงการที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการหรือที่หน่วยงานภาคีการพัฒนาให้การสนับสนุน ชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามโครงการ (ไม่เป็นผลิตภัณฑ์ที่คิดขึ้นใหม่)

2. กำหนดแผนดำเนินการพัฒนาในแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์

3. อำเภอกำหนดแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

4. จ้างสถาบันการศึกษา/หน่วยงาน/องค์กร /เอกชน ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดำเนินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์และการวางแผนการตลาดให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ เป็นสินค้าที่สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวได้ โดยต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนและความต้องการทางการตลาด ชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์

5. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ

6. สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ

BPM

หมายเหตุ รายละเอียดเพิ่มเติมในการจัดทำกิจกรรมฯ กรมฯจะชี้แจงให้ทราบในการประชุมเชิงปฏิบัติการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในต้นเดือนมกราคม 2563

แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ปี 2562 ไปพลางก่อน

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

กิจกรรมหลัก : พัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน

กิจกรรมย่อยที่ 2 : พัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1. โครงการ พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

กิจกรรม ประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และทดสอบโปรแกรม

วัตถุประสงค์

1. เพื่อค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน
2. เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการชุมชนในการจัดทำโปรแกรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และรูปแบบการจัด

นิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition : D - HOPE)

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไป โดยพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่างๆ จำนวน 76 จังหวัด 300 ชุมชน ตามบัญชีรายชื่อที่จังหวัดพิจารณาเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้จำนวนชุมชนท่องเที่ยวที่กรมฯ จัดสรรให้ดำเนินการ
2. จังหวัดแจ้งให้อำเภอที่มีรายชื่อชุมชนเป้าหมาย ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ
3. อำเภอจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ จำนวน 2 ครั้ง ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 1 ครั้ง และทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง ตามแนวทาง D - HOPE โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 พิจารณาคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเข้าร่วมประชุมฯ จำนวน 20 คน/ครั้ง ได้แก่

- 1) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ผู้แทนหน่วยงานภาคีพัฒนา จำนวน 10 คน
- 2) ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ และกลุ่มองค์กรในชุมชนท่องเที่ยว จำนวน 10 คน

3.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน โดยมีเนื้อหาโดยรวม ดังนี้

- 1) บรรยายให้ความรู้เรื่องแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition) เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน การเขียนคำเชิญชวนให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าที่สนใจ การเขียนเรื่องราวของผลิตภัณฑ์ (Product Story) เทคนิคการเล่าเรื่องราว การจัดทำโปรแกรมท่องเที่ยวของผู้ประกอบการชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

2) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว ตามแนวทาง D - HOPE

3) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้แก่ผู้เข้าชมเชิงปฏิบัติการ

4) จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้รับการเสนอชื่อจากการประชุมฯ จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน

5) ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง จำนวน 3 วัน โดยกำหนดให้จัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรกดังกล่าว ภายหลังจากที่ได้จัดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) ตามข้อ 3.2 แล้ว ไม่น้อยกว่า 5 - 7 วัน

6) กำหนดแผนการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรมร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยให้มีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 20 คน โดยจำแนกเป็น

(1) เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนจังหวัด/อำเภอ ผู้แทนหน่วยงานภาคีพัฒนา ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กรในชุมชนท่องเที่ยว จำนวน 10 คน

(2) ผู้ประกอบการชุมชนที่ได้รับใบทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวน 10 คน

3.3 ดำเนินการจัดกิจกรรมทดสอบโปรแกรม จำนวน 1 ครั้ง ระยะเวลา 3 วัน โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 20 คน ตามกิจกรรมข้อ 3.1 โดยดำเนินการ ดังนี้

1) แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติการทดสอบโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์และโปรแกรมการท่องเที่ยว

2) ปรับปรุงโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และการนำเสนอเพื่อขายโปรแกรมให้เหมาะสมและสามารถรองรับบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง

3) สรุปผลการจัดทำทะเบียนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) และโปรแกรมที่ได้ผ่านการทดสอบโปรแกรม จำนวน ไม่น้อยกว่า 10 คน/ 10 โปรแกรม

4) จัดทำโปรแกรมภาพรวมเพื่อใช้เป็นโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชน

4. อำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรมทั้ง 2 กิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ

5. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

กลุ่มเป้าหมาย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน ภาคีพัฒนา ผู้นำชุมชน ผู้ประกอบการ กลุ่มองค์กรต่าง ๆ และผู้ประกอบการชุมชน ที่ได้รับการเสนอชื่อจากกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการ (Champ) จำนวน 300 ชุมชนๆ ละ 2 ครั้งๆ ละ 20 คน รวมชุมชนละ 40 คน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 12,000 คน

งบประมาณ ชุมชนละ 64,200 บาท (หกหมื่นสี่พันสองร้อยบาทถ้วน) รวม 300 ชุมชน งบประมาณรวม 19,260,000 บาท (สิบเก้าล้านสองแสนหกหมื่นบาทถ้วน)

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
พื้นที่ดำเนินการ ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 300 ชุมชน ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ 2 (ม.ค. - มี.ค.2563) ดำเนินการชุมชนละ 2 กิจกรรมๆ ละ 3 วัน รวมระยะเวลา 6 วัน ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายสามารถจัดทำโปรแกรมการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เข้าร่วมประชุมฯ ได้เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการถ่ายทอดประสบการณ์และจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวได้ ตัวชี้วัดกิจกรรม จำนวนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) 3,000 คน และจำนวนโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) 3,000 โปรแกรม หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางพัชรินทร์ สมหอม นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน โทร 08 7716 4321

กิจกรรม จัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้และรูปแบบการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition : D - HOPE) ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อรองรับการบริการนักท่องเที่ยวได้ และมีการประชาสัมพันธ์ผู้ประกอบการชุมชนและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวและบุคคลทั่วไป

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม
วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม 1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไป โดยพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่างๆ จำนวน 76 จังหวัด 300 ชุมชน ตามบัญชีรายชื่อที่จังหวัดพิจารณาเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้จำนวนชุมชนท่องเที่ยวที่กรมฯ จัดสรรให้ดำเนินการ 2. จังหวัดแจ้งให้อำเภอที่มีรายชื่อชุมชนเป้าหมาย ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ 3. อำเภอดำเนินการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้ 3.1 อำเภอและหมู่บ้านประชุมจัดทำแผนการจัดกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายตามแนวทาง D – HOPE โดยกำหนดให้ตรวจสอบข้อมูลผู้ประกอบการชุมชน

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

(Champ) และรายละเอียดโปรแกรมที่ได้รับการทดสอบโปรแกรมให้ถูกต้องและครบถ้วน โดยต้องมีข้อมูลของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ชุมชนละไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม

3.2 ดำเนินการจ้างจัดทำกิจกรรมสนับสนุนการจัดทำโปรแกรมการท่องเที่ยวโดยชุมชนบริการนักท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย โดยอย่างน้อยต้องมีกิจกรรม ดังนี้

- 1) จัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยต้องดำเนินการ ดังนี้
 - จัดทำข้อมูลและถ่ายภาพของผู้ประกอบการชุมชนและผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการชุมชนที่ได้จัดทำโปรแกรม ไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ที่สำคัญของอำเภอและชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย
 - ออกแบบรูปเล่ม และส่งรูปแบบ ให้อำเภอพิจารณา ตรวจสอบความถูกต้อง
 - จัดพิมพ์เอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 1,000 เล่ม/ชุมชน รวมทั้งจัดทำเป็นดิจิทัลไฟล์เพื่อเผยแพร่ในระบบออนไลน์
 - ดำเนินการเผยแพร่เอกสารแนะนำโปรแกรม โดยแจกจ่ายแก่ภาคีการพัฒนา ผู้ประกอบการบริษัท ห้าง ร้าน สถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ หรือห้องพักในโรงแรมที่เป็นที่นิยมพักของนักท่องเที่ยว และนำไปเผยแพร่ในงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ด้วย
- 2) จัดกิจกรรมพิธีเปิด/จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม โดยต้องดำเนินการ ดังนี้
 - กำหนดแผนการจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยวและผู้สนใจ จำนวน 1 ครั้ง โดยต้องดำเนินการภายหลังจากได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีข้อมูลของชุมชนและผู้ประกอบการชุมชน (Champ) จำนวนไม่น้อยกว่า 10 คน/10 โปรแกรม เสร็จเรียบร้อยแล้ว
 - ระยะเวลาจัดกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวนไม่น้อยกว่า 1 ครั้ง ระยะเวลาแล้วไม่น้อยกว่า 3 วัน
 - กำหนดให้มีกิจกรรมประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อช่องทางต่างๆ
 - กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการฯ จักต้องนำนักท่องเที่ยว ผู้ที่สนใจ ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ/เอกชน สมาคมที่ดำเนินการส่งเสริมธุรกิจท่องเที่ยวภายในจังหวัดและผู้สื่อข่าว เข้าร่วมกิจกรรมงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE ในพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย
 - กำหนดให้จัดเตรียมโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าร่วมได้ลงมือปฏิบัติ โดยเตรียมพื้นที่ในการปฏิบัติและสามารถนำผลิตภัณฑ์ที่ได้ลงมือทำเป็นของที่ระลึกในงานนิทรรศการฯ
- 3) พิจารณาคัดเลือกกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว นำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์)
4. อำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ
5. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

รายละเอียดการดำเนินงานกิจกรรม

กลุ่มเป้าหมาย ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ได้จัดทำโปรแกรมลงพิมพ์เอกสารแนะนำโปรแกรมฯ ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ ภาควิชาพัฒนา ภาคเอกชน ประชาชน และนักท่องเที่ยว ไม่น้อยกว่า 100 คน/ชุมชน รวมจำนวนกลุ่มเป้าหมายทั้งสิ้น 30,000 คน

งบประมาณ ชุมชนละ 233,000 บาท (สองแสนสามหมื่นสามพันบาทถ้วน) รวม 300 ชุมชน งบประมาณรวม 69,900,000 บาท (หกสิบเก้าล้านเก้าแสนบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดค่าใช้จ่ายอย่างน้อย ดังนี้

1. ค่าจัดทำเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 1,000 เล่ม
2. ค่าจัดกิจกรรมพิธีเปิดงานนิทรรศการโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ตามแนวทาง D-HOPE/จัดนิทรรศการ/ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 3 วัน
3. ค่าใช้จ่ายในการฝึกปฏิบัติด้วยตนเองตามโปรแกรมการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อบริการให้ผู้เข้าร่วมงานนิทรรศการ
4. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำกิจกรรมในแผนชุมชนด้านการท่องเที่ยวหรือแผนธุรกิจของชุมชนท่องเที่ยว ที่ได้คัดเลือกนำมาดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างน้อย 1 กิจกรรม (ยกเว้นแผนการพัฒนาผลิตภัณฑ์)
5. ค่าอำนวยการและบริหารโครงการ

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 300 ชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ 3 – 4 (เม.ย. - ส.ค.2563)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ในชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายสามารถจัดทำโปรแกรมการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมอย่างแพร่หลาย

ตัวชี้วัดกิจกรรม 1. จำนวนเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวของชุมชนๆ ละ 1,000 เล่ม รวม 300 ชุมชน เป็นจำนวน 300,000 เล่ม

2. จำนวนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่มีกิจกรรมรองรับให้บริการนักท่องเที่ยวจำนวน 300 ชุมชนๆ ละ 10 คน รวมจำนวน 3,000 คน และจำนวนโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) 3,000 โปรแกรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางพัชรินทร์ สมหอม นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน โทร 08 7716 4321

กิจกรรม ยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว

- วัตถุประสงค์** 1. เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นสินค้าของชุมชนที่สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยว
2. เพื่อเพิ่มมูลค่าและพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์ สามารถสร้างงานสร้างรายได้

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

วิธีการ/ขั้นตอนการดำเนินงาน/เงื่อนไขของกิจกรรม

1. กรมการพัฒนาชุมชนแจ้งจัดสรรงบประมาณให้จังหวัดที่มีชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่ได้พิจารณาตามเกณฑ์การจัดประเภทการพัฒนาชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี ในประเภท B เป็นลำดับแรก และพิจารณาประเภท A เป็นลำดับถัดไปโดยพิจารณาข้อมูลการพัฒนาและความพร้อมของชุมชนในด้านต่างๆ จำนวน 76 จังหวัด 300 ชุมชน ตามบัญชีรายชื่อที่จังหวัดพิจารณาเสนอต่อกรมการพัฒนาชุมชน ภายใต้จำนวนชุมชนท่องเที่ยวที่กรมฯ จัดสรรให้ดำเนินการ
2. จังหวัดแจ้งให้อำเภอที่มีรายชื่อชุมชนเป้าหมาย ดำเนินการจัดทำรายละเอียดโครงการเพื่อเสนอขอใช้งบประมาณ
3. อำเภอดำเนินการจัดทำแผนการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

3.1 อำเภอและชุมชนประชุมจัดทำโครงการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว โดยกำหนดให้มีรายละเอียดเบื้องต้นที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

1) ตรวจสอบข้อมูลผลิตภัณฑ์ของชุมชน ผลิตภัณฑ์ OTOP (1-3 ดาว) ผลิตภัณฑ์ QD ที่ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายได้ดำเนินการพัฒนาภายใต้โครงการที่กรมการพัฒนาชุมชนดำเนินการหรือที่หน่วยงานภาคีการพัฒนาร่วมให้การสนับสนุนชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์ เพื่อเตรียมความพร้อมในการยกระดับและพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามโครงการ

2) กำหนดแผนดำเนินการพัฒนาในแต่ละประเภทผลิตภัณฑ์

3.2 อำเภอกำหนดแผนการจัดซื้อจัดจ้าง

4. จ้างสถาบันการศึกษา/หน่วยงาน/องค์กร /เอกชน ที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ดำเนินการออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์/บรรจุภัณฑ์และการวางแผนการตลาดให้เป็นสินค้าที่มีคุณภาพ เป็นสินค้าที่สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวได้ โดยต้องพัฒนาให้เหมาะสมกับการท่องเที่ยวของแต่ละชุมชนและความต้องการทางการตลาด **ชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์**

5. อำเภอสรุปประเมินผลการดำเนินกิจกรรม รายงานผลให้จังหวัดทราบ

6. จังหวัดรวบรวมและสรุปรายงานผลให้กรมฯ ทราบ และบันทึกรายงานในระบบ BPM

เป้าหมาย ผลิตภัณฑ์ OTOP (1-3 ดาว) ผลิตภัณฑ์ OTOP QD และผลิตภัณฑ์ชุมชน **ชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์** จำนวน 300 ชุมชน **รวมทั้งสิ้น 1,500 ผลิตภัณฑ์**

งบประมาณ **ชุมชนละ 150,000 บาท ดำเนินการชุมชนละ 5 ผลิตภัณฑ์ ๆ 30,000 บาท (โดยเฉลี่ย)** จำนวน 300 ชุมชน **รวมทั้งสิ้น 45,000,000 บาท (สี่สิบล้านบาทถ้วน)**

หน่วยดำเนินงาน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ

พื้นที่ดำเนินการ ชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมาย จำนวน 300 ชุมชน

ระยะเวลาดำเนินการ ไตรมาสที่ 3 – 4 (เม.ย. - ส.ค.2563)

รายละเอียดการดำเนินกิจกรรม

ผลที่คาดว่าจะได้รับ 1. ผลิตภัณฑ์ OTOP (1-3 ดาว) ผลิตภัณฑ์ OTOP QD และผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ สามารถจำหน่ายให้กับนักท่องเที่ยวได้

2. ผลิตภัณฑ์ OTOP (1-3 ดาว) ผลิตภัณฑ์ OTOP QD และผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการพัฒนาเป็นสินค้าพร้อมจำหน่ายให้นักท่องเที่ยว สามารถยกระดับ เพิ่มมูลค่า สามารถสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชน

ตัวชี้วัดกิจกรรม จำนวนผลิตภัณฑ์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้รับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ให้มีรูปแบบเป็นสินค้าพร้อมจำหน่ายบริการให้นักท่องเที่ยว **หมู่บ้านละ 5 ผลิตภัณฑ์ รวมจำนวน 1,500 ผลิตภัณฑ์**

หน่วยงานที่รับผิดชอบ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นางพัชรินทร์ สมหอม นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน โทร 08 7716 4321

กรมการพัฒนาชุมชน - แนวทาง D-HOPE

1. ความเป็นมาของโครงการ

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) มีกรอบแนวคิดด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภาคการผลิตและบริการให้สามารถแข่งขันได้ เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีคุณภาพชีวิต และมีรายได้ที่ดีขึ้น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 3 การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางเสริมสร้างขีดความสามารถการแข่งขันในเชิงธุรกิจของภาคบริการ และพันธกิจกระทรวงมหาดไทย ข้อ 4 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนภารกิจอำนาจหน้าที่ของกรมการพัฒนาชุมชน ในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถและความเข้มแข็งของชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน ร่วมกับ องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) ดำเนินงานโครงการเพื่อส่งเสริมผู้ประกอบการชุมชน (Project for Community-Based Entrepreneurship Promotion) โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่โครงการฯ ได้รับการกระตุ้นด้วยการเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการในชุมชน และกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการในชุมชนได้รับการพัฒนาตามแนวทางการจัดนิทรรศการแบบกระจายที่ผู้บริโภคร่วมมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Decentralized Hand – On Program Exhibition : D - HOPE) ระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2562) โดยอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนได้ลงนามในบันทึกการหารือ (Record of Discussions ของโครงการ “Project for Community – based Entrepreneurship Promotion” เพื่อร่วมมือกับฝ่ายญี่ปุ่นในการขับเคลื่อนโครงการในพื้นที่เป้าหมาย และได้เริ่มดำเนินงานเมื่อปีงบประมาณ พ.ศ.2561 จำนวน 9 จังหวัด คือจังหวัดนครพนม มุกดาหาร สุรินทร์ เชียงใหม่ ลำพูน ชลบุรี จันทบุรี ระนอง และจังหวัดตรัง และจำนวนจังหวัดเข้าร่วมจะเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งในการดำเนินงานแต่ละปีจะเป็นการร่วมกันจ่าย (Cost Sharing) ระหว่างกรมการพัฒนาชุมชนกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency: JICA) และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ดำเนินงานในพื้นที่ 5 จังหวัด คือ

จังหวัดลพบุรี สิงห์บุรี ราชบุรี พังงา และจังหวัดพัทลุง เพื่อเป็นการขยายพื้นที่ดำเนินงานเพิ่มจากปีที่ 1 โดยส่งเสริมให้พื้นที่เป้าหมายมีผู้ประกอบการเพิ่มขึ้นและพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากให้เกิดความยั่งยืน

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการ กลุ่มองค์กร และครัวเรือนที่เข้าร่วมโครงการในชุมชนให้สามารถจัดกิจกรรมที่ผู้บริโภคลงมือทำด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition) ตามแนวทาง D – HOPE

2.2 เพื่อให้ผู้ประกอบการ/ผู้เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจัดโปรแกรมที่ผู้บริโภคได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition)

3. ตัวชี้วัดโครงการ

3.1 ร้อยละ 80 ของผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาเป็นผู้ประกอบการที่สามารถจัดกิจกรรมที่ผู้บริโภคลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (Hand – On Program Exhibition) และมีผู้บริโภคเข้าร่วม

3.2 ร้อยละ 50 ของผู้ประกอบการ Hand – On Program Exhibition มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย 5,000 บาท

4. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 มีจำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นที่ต้องการของลูกค้าเพิ่มมากขึ้น

4.2 การพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกับหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว, OTOP นวัตกรรม, สัมมาชีพชุมชน และการท่องเที่ยวโดยชุมชนที่บริหารจัดการโดยชุมชน

4.3 มีผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น และมีรายได้เพิ่มมากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม

แนวคิด D-HOPE

1. D-HOPE เพื่อการสร้างมูลค่าและพัฒนาศักยภาพสำหรับผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน

D-HOPE คืองานอีเวนต์ที่จัดขึ้นเพื่อมุ่งประชาสัมพันธ์ทรัพยากรท้องถิ่นและผู้ประกอบการชุมชน (Champ - หรือ แชมป์เปียนประจำชุมชน) ให้เป็นที่รู้จักแก่สาธารณะชน นอกจากนี้ ยังเป็นสถานที่ที่กระตุ้นให้แชมป์เปียนประจำชุมชนมีความเป็นผู้ประกอบการและมีความคิดสร้างนวัตกรรม โดยที่ชุมชนสร้างสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวผ่านกระบวนการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการจัดนิทรรศการ D-HOPE และที่สำคัญยังเป็นแนวทางเลือกหนึ่งสำหรับการพัฒนาเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนรวมถึงการพัฒนาชนบท

2. กรอบความคิดของ D-HOPE

D-HOPE จัดงานอีเวนต์ที่ใช้ระยะเวลาดำเนินการเพียงไม่กี่เดือน โดยนำเสนอกิจกรรมในท้องถิ่นที่คนส่วนใหญ่มองข้าม ผ่านโครงการที่ผู้เข้าร่วมสามารถลงมือปฏิบัติได้เองที่จัดดำเนินการโดยแชมป์ประจำชุมชนที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในท้องถิ่น (ภูมิปัญญา ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และอื่น ๆ) ณ สถานที่ที่พวกเขา

เขากำหนดเองต่อสาธารณะชน ดังนั้น D-HOPE เป็นกิจกรรมแบบรวมที่จะทำให้ความสามารถพิเศษของผู้ประกอบการชุมชน (Champ หรือ แชมป์เป็นประจำปีชุมชน) เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะชนผ่านการโฆษณาในแคตตาล็อก D-HOPE ที่บรรจุข้อมูลโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติได้ทั้งหมดที่ผ่านการค้นหาChamp และทดสอบโปรแกรมแล้ว

ดังนั้น D-HOPE จึงเสริมสร้างความสามารถของผู้ประกอบการชุมชน (Champ - หรือ แชมป์เป็นประจำปีชุมชน) ผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการที่จะถูกจัดขึ้น ซึ่งรวมถึงการสนทนากลุ่มและการทดลองจัดโปรแกรมที่ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้สามารถลงมือปฏิบัติได้จริง เพื่อออกแบบและพัฒนาโปรแกรมห่วงโซ่ และการดำเนินการที่เปิดให้ผู้สนใจเข้าร่วมในงานอีเวนต์จริง อีเวนต์ D-HOPE ช่วยให้ผู้ประกอบการชุมชน มีทักษะในการเป็นผู้ประกอบการเพิ่มมากขึ้น มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะสร้างโปรแกรมน่าสนใจให้นักท่องเที่ยวลงมือดำเนินการในกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ได้อย่างแท้จริง

2.1 D-HOPE หรือ Decentralized Hands-on Program Exhibition (นิทรรศการแบบกระจายที่ผู้เข้าร่วมสามารถลงมือปฏิบัติได้)

แนวคิดการจัดกิจกรรม D-HOPE มีลักษณะแตกต่างจากงานนิทรรศการ OTOP ที่ผลิตภัณฑ์ทั้งหมดถูกนำมารวมศูนย์หรือจัดแสดงในที่เดียวกัน (แบบรวมตัวสู่ศูนย์กลาง) เช่น งาน OTOP City งานประจำปีจังหวัด

ในทางกลับกัน นิทรรศการ D-HOPE นั้นอยู่ในลักษณะกระจาย กล่าวคือ มีโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถร่วมลงมือปฏิบัติเองนั้น โปรแกรมนั้นเกิดจากการเลือก คัดสรรโดยบรรดาผู้ประกอบการชุมชนและผู้ให้บริการกิจกรรมเน้นในลักษณะให้ผู้เข้าชมร่วมลงมือทำ มากกว่าการจัดเป็นงานแบบศูนย์แสดงสินค้า เพื่อที่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนท้องถิ่น สามารถเรียนรู้จากการร่วมประสบการณ์จริงในกิจกรรมนั้น ๆ รายได้จากการขายโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถร่วมลงมือปฏิบัติเอง จึงจะถูกกระจายไปได้ทั่วทั้งหมู่บ้านเป้าหมาย ถือเป็นการให้โอกาสแก่คนท้องถิ่น นอกจากนี้ แทนที่ผู้ผลิตจะต้องเดินทางออกจากหมู่บ้านไปยังอีกสถานที่ที่หนึ่ง เพื่อจัดแสดงสินค้าและขายสินค้า แนวคิดการจัดนิทรรศการแบบ D-HOPE จะทำให้นักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจจะเป็นผู้เดินทางไปยังหมู่บ้าน เพื่อสัมผัสวิถีชีวิตของคนท้องถิ่นและใช้ชีวิตตามมุมมองของคนท้องถิ่น ซึ่งนับเป็นสิ่งที่สร้างแรงดึงดูดที่สำคัญที่สุด และกำลังเป็นกระแสการท่องเที่ยวในปัจจุบัน

ตารางที่ 1: ลักษณะของงานแสดงสินค้า

	แบบรวมศูนย์	แบบกระจาย
เน้นการจัดแสดง		
เน้นผู้เข้าชมร่วมลงมือปฏิบัติ		

2.2 D-HOPE และเศรษฐกิจแบบสร้างประสบการณ์

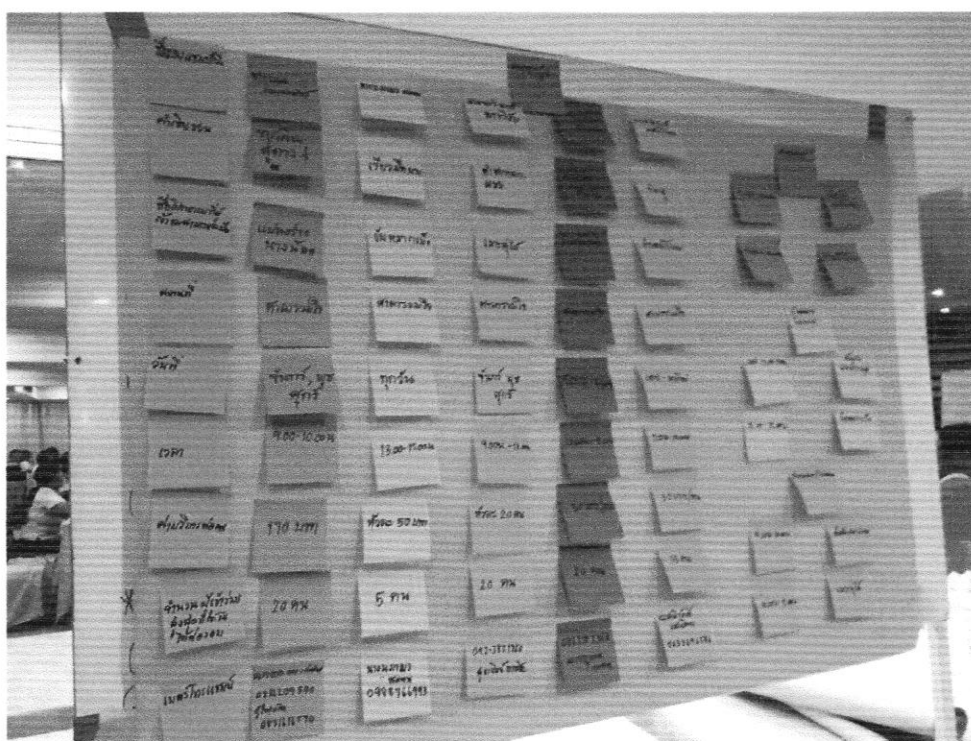
D-HOPE ถูกออกแบบตามทฤษฎีเศรษฐกิจแบบสร้างประสบการณ์ ซึ่งเน้นการเปลี่ยนผ่านการพัฒนาทางเศรษฐกิจจากสินค้าโภคภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ การบริการ ไปสู่การร่วมแบ่งปันประสบการณ์ หรือการเปลี่ยนไปสู่อีกขั้นซึ่งประสบการณ์มีมูลค่าสูงกว่าผลิตภัณฑ์และการบริการเป็นอย่างมาก ดังนั้น โปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติได้จึงถูกออกแบบขึ้นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตแบบท้องถิ่น ในขณะที่ผู้ประกอบการชุมชน หรือ (Champ) ที่ให้บริการสามารถเก็บเงินค่าสร้างประสบการณ์ (ค่าเข้าร่วม) ได้ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องทำมากกว่าการพานักท่องเที่ยวไปชมสถานที่ต่าง ๆ

2.3 ค่านิยมของโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ (Hands-on Program)

โปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ (Hands-on Program) เป็นการนำเสนอโปรแกรมการทำกิจกรรมที่ประกอบไปด้วยเรื่องราวของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) หรือแชมป์ประจำท้องถิ่น และรูปถ่ายของพวกเขา พร้อมรายละเอียดโปรแกรมที่พวกเขาได้ออกแบบ เพื่อนำเสนอความเป็นผู้ประกอบการของแต่ละคนที่เมื่อนำมารวมไว้ด้วยกันช่วยสร้างความหลากหลายของกิจกรรมและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในหมู่บ้าน ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) แต่ละคน ได้คิดโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ โดยเน้นที่เรื่องราวของผู้ประกอบการเพื่อพัฒนาศักยภาพของพวกเขา ฤกษ์แจสำคัญของโปรแกรมที่ผู้เข้าชมสามารถลงมือปฏิบัติ คือ การมีกิจกรรมที่ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ลงมือทำ หรือที่เรียกว่าลงมือปฏิบัติ เพื่อสร้างประสบการณ์แล้วก็นำไปกับกิจกรรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ได้จัดทำโปรแกรมนำเสนอไว้

ตัวอย่างรายละเอียดของโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่นำเสนอเพื่อให้ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือปฏิบัติ

- ชื่อโปรแกรม
- คำขวัญ
- ระยะเวลา (สำหรับกิจกรรมในโปรแกรม)
- สถานที่
- ราคาต่อคน
- จำนวนผู้เข้าร่วมที่สามารถรับได้
- การเตรียมตัว

กรณีศึกษาจังหวัดลำพูน

ร้านเสื้อผ้าโบราณ ก่อตั้งโดยคุณสมชาย สิม บำรุง
Baan Ma Ban Bon Bang

ชื่อผู้ประกอบการ คุณสมชาย (นายสมชาย สิม บำรุง)
วัน เวลา ที่ดำเนินการ ทุกวัน (ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์)
จำนวนสินค้า/ชิ้น 5 และ 3 ชิ้น
จำนวนสินค้า/ชิ้น 250 บาท/ชิ้น
สถานที่ดำเนินการ 35 คน
48/2 บ้านป่าต๋อนตอง ต.ต๋อนตอง อ.เมืองลำพูน
จ.ลำพูน 51000
ข้อมูลการติดต่อ โทร 090-8939284 ID: AuThoiSi

ภาพสินค้า

เวลา	กิจกรรม
09.00-09.30 น.	บรรยายเรื่องการทำผ้าทอภาคเหนือ
09.30-11.00 น.	สาธิตการทอผ้าทอภาคเหนือ
11.00-12.00 น.	เยี่ยมชมผลิตภัณฑ์ผ้าทอ และกิจกรรมอื่นๆ

ร้านปั้นรูปปั้น อธิปไตยปั้นรูปปั้น
Atthaporn Pannaporn

ชื่อผู้ประกอบการ เกษตรกร ส.สม
วัน เวลา ที่ดำเนินการ ทุกวัน (ทุกวันจันทร์ถึงวันศุกร์)
จำนวนสินค้า/ชิ้น 5 และ 2 ชิ้น
จำนวนสินค้า/ชิ้น 159 บาท/ชิ้น
สถานที่ดำเนินการ 35 คน
บ้านป่าต๋อนตอง ต.ต๋อนตอง อ.เมืองลำพูน จ.ลำพูน 51000
ข้อมูลการติดต่อ โทร 086-1818530

ภาพสินค้า

เวลา	กิจกรรม
13.00 น.	บรรยายเรื่องปั้นรูปปั้น
13.30-15.00 น.	สาธิตการปั้นรูปปั้น

*** รายละเอียดของโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ของแต่ละราย ที่นำเสนอเพื่อให้ผู้เข้าชมหรือนักท่องเที่ยวได้ร่วมลงมือปฏิบัติ จะถูกรวบรวมจัดทำเป็นเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือ แคตตาล็อก D-HOPE เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ผู้สนใจและนักท่องเที่ยวได้เลือกซื้อโปรแกรมตามความสนใจ

เอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือ แคตตาล็อก D-HOPE ยังเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของชุมชน เมื่อเรามีข้อมูลมากขนาดนี้ ก็นับเป็นเครื่องมืออันทรงพลังที่จะให้ผู้คนในท้องถิ่นได้นำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ได้หลากหลายวิธี

The image shows a grid of 12 small photographs arranged in two columns and six rows. Each photo depicts a different handicraft or local product, such as woven baskets, pottery, and traditional clothing. Some photos also show people, possibly the artisans or demonstrators, engaged in their craft or presenting the products. The images are presented in a way that highlights the diversity and quality of the local crafts available in the region.

2.4 จากใหญ่ไปสู่เล็ก

D-HOPE เน้นกิจกรรมเล็ก ๆ ที่คิดโดยแต่ละคน และรวบรวมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ การรวบรวมสิ่งเล็ก ๆ จนนำไปสู่สิ่งใหญ่สิ่งหนึ่งก็จะได้แคตตาล็อกที่มีความหลากหลาย ในการทำเช่นนี้ กระบวนการ D-HOPE จึงเป็นการเปิดกว้างและหลอมรวมชุมชนให้เป็นหนึ่งเดียว โดยการส่งเสริมให้ทุกคนมีส่วนร่วม นำไปสู่การพัฒนาแบบมีส่วนร่วมในชุมชน นอกจากนี้ หมู่บ้านยังสามารถจัดสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มรายได้ และกลายเป็นผู้ประกอบการที่มีนวัตกรรม

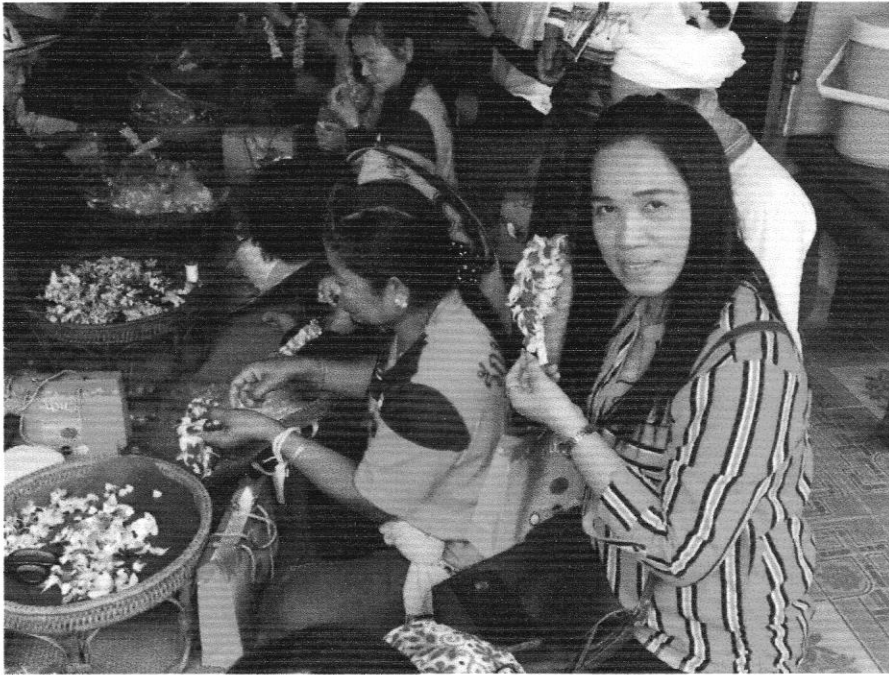
ยกตัวอย่างเช่น ได้มีการคิดโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ที่ผู้เข้าชมจะได้ร่วมลงมือปฏิบัติโปรแกรมหนึ่งขึ้นมา ต้องร่วมกันวางแผน การดำเนินงาน และการประเมิน เพื่อให้บรรดาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) สามารถพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นธรรมดาที่ระยะเวลาและเนื้อหาของโปรแกรมของแต่ละคนอาจแตกต่างกันออกไป ดังนั้น โปรแกรมที่เวลาเพียงไม่กี่ชั่วโมงของแต่ละโปรแกรม จึงนับว่าเพียงพอที่ชาวบ้านที่เหลือนในหมู่บ้านก็ยังสามารถสนับสนุนผู้ประกอบการชุมชน (Champ) เหล่านี้ ซึ่งเป็นการส่งเสริมกลไกการสนับสนุนกัน เกิดความร่วมมือ ร่วมแรงร่วมใจกันภายในหมู่บ้าน และเป็นการสร้างเครือข่ายระหว่างคนในชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชน หากเป็นเช่นนี้ ชุมชนเล็ก ๆ ที่ไม่เป็นที่รู้จัก ก็มีโอกาสแข่งขันกับเมืองท่องเที่ยวขนาดใหญ่โดยไม่ต้องทุ่มลงทุนโครงสร้างพื้นฐานได้

2.5 นิทรรศการ D-HOPE เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และกลยุทธ์การตลาด

วิธีการท่องเที่ยวได้มีการกระจายรูปแบบจากกรู๊ปทัวร์ไปสู่การที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวเองตามพัฒนาการของเทคโนโลยีการสื่อสาร ดังนั้น นักท่องเที่ยวส่วนมากจึงนิยมเดินทางมาด้วยตนเองเพื่อต้องการค้นหาสิ่งที่ยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย นักท่องเที่ยวส่วนหนึ่งไม่สนใจสิ่งที่พวกเขาสามารถหาข้อมูลจากการ Google ได้ง่าย ๆ แต่มาเพื่อค้นหาประสบการณ์ที่มีลักษณะเฉพาะตัวที่หาที่ไหนไม่ได้อีก ซึ่งเป็นคุณค่าที่ยังไม่มีผู้ใดค้นพบ ดังนั้น แคตตาล็อก D-HOPE จึงเป็นเครื่องมือเผยแพร่คุณค่าเหล่านั้นในชุมชนสำหรับช่วงเวลาหนึ่ง ๆ

อีกประการหนึ่งด้านการท่องเที่ยวก็คือ การให้นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนเป็นผู้เลือกสถานที่ที่อยากไป สถานที่กิน สถานที่ชม และเก็บเกี่ยวประสบการณ์ การที่นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนมีตัวเลือกมากมายหลากหลายทำให้พวกเขาสามารถวางแผนโปรแกรมการท่องเที่ยวได้ในแบบที่ต้องการ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มความพึงพอใจ และหมู่บ้านเองก็สามารถสนองตอบความต้องการได้ครบถ้วนเช่นเดียวกัน

ดังนั้น นิทรรศการ D-HOPE จึงเริ่มจากพิธีเปิดตัว เพื่อให้สาธารณชนรับรู้เกี่ยวกับนิทรรศการและแคตตาล็อก เมื่อนิทรรศการเริ่มขึ้น นักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนสามารถเลือกได้ว่าต้องการไปเยือนหมู่บ้านใด ต้องการร่วมกิจกรรมแบบลงมือปฏิบัติกิจกรรมใด และติดต่อกับแชมป์ผู้ประกอบการโดยตรง ดังนั้น แชมป์ผู้ประกอบการจะต้องพยายามเผยแพร่กิจกรรมแบบร่วมลงมือปฏิบัติเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือนในระหว่างช่วงงานนิทรรศการให้มากที่สุด ซึ่งเป็นการฝึกฝนทักษะทางการตลาดเช่นกัน และยังสามารถเผยแพร่แคตตาล็อกผ่านทางสื่อดิจิทัล หรือแชร์ผ่านโซเชียลมีเดีย เช่น ทางเฟสบุ๊ก หรือเว็บไซต์

ถึงที่สุดแล้ว แนวทาง D-HOPE คือ เวทีที่ผู้ผลิตและผู้ให้บริการสามารถพัฒนาขึ้นมาเป็นผู้ประกอบการชุมชน โดยการพัฒนาศักยภาพและแนวคิดใหม่ๆ เพื่อสร้างหรือยกระดับกิจการของพวกเขา โดยผ่านทางการปฏิสัมพันธ์กับนักท่องเที่ยว/ผู้มาเยือน เช่นนี้ จะทำให้ผู้ประกอบการชุมชน (Champ) ได้เข้าใจความต้องการของตลาดได้ดีขึ้น และสะท้อนข้อมูลเหล่านั้น (เปรียบได้กับการทำแบบสำรวจความพึงพอใจของลูกค้า) ผ่านทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการให้บริการ หรือนำไปสู่การคิดค้นธุรกิจใหม่ ๆ แคนตาล็อกจึงอาจนับเป็นการทดลองทางการตลาดเพื่อพัฒนาและปรับปรุงธุรกิจ ดังนั้น การที่มีโปรแกรมที่ผู้เข้าชมร่วมลงมือปฏิบัติรวบรวมอยู่ในแคตตาล็อกให้มากจึงเป็นสิ่งสำคัญมาก เมื่อว่ากันตามหลักการกระจายโดยปกติแล้ว ยิ่งโปรแกรมเหล่านั้นเป็นที่รับรู้มากเท่าไร โปรแกรมผู้เข้าชมร่วมลงมือปฏิบัติเหล่านั้นก็สามารถให้ผลลัพธ์ที่ยอดเยี่ยมได้มากขึ้นเท่านั้น

กรมการพัฒนาชุมชนกับการประยุกต์ใช้แนวทาง D-HOPE

ในปีงบประมาณ พ.ศ.2562 กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการตามแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค โดยการจัดทำโครงการยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและประชาสัมพันธ์ภาคเหนือ กิจกรรมเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวและบริการภาคเหนือ และโครงการยกระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม กิจกรรมพัฒนาระดับการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรม (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในภาคเหนือ ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดน่าน จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน และหมู่บ้านในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด จำนวน ๘๔ หมู่บ้าน ให้มีศักยภาพในด้านการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว โดยใช้กระบวนการขับเคลื่อนงานด้านการท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาชุมชนเพื่อให้เกิดรายได้ กำหนดให้มีการสร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายในควบคู่กับการอนุรักษ์สืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้วยการยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพกลุ่มเป้าหมายเฉพาะและการท่องเที่ยวเชิงประเพณีวัฒนธรรมโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว พัฒนารูปแบบนวัตกรรมสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว รวมถึงการส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว โดยอาศัยกลไกความร่วมมือจากทุกภาคส่วนทำงานแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการบริหารหมู่บ้านฯ การจัดทำแผนการพัฒนาหมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว พัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการของหมู่บ้าน เน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้สามารถยกระดับสู่การจำหน่ายได้

โดยสำนักส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิสาหกิจชุมชน ได้นำแนวทาง D-HOPE (Decentralized Hand – On Program Exhibition) หรือการจัดนิทรรศการแบบกระจายให้ผู้ชมลงมือปฏิบัติด้วยตนเองที่ได้รับแนวทางมาจากประเทศญี่ปุ่น มาเป็นแนวทางในการจัดทำโครงการข้างต้น เน้นให้เกิดกิจกรรมโปรแกรมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย โดยบูรณาการแนวทาง D-HOPE เพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชน ให้เกิดกิจกรรมที่รองรับการเข้ามาใช้บริการของนักท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวไทยที่เปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสกับเสน่ห์ของชุมชนทั้งในด้านของสถานที่ อาหาร วิถีชีวิต ผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมทั้งการร่วมทำกิจกรรมเปิดประสบการณ์กับคนในชุมชน มีการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการค้นหาผู้ประกอบการชุมชน (Champ) หรือปราชญ์ชุมชน ฝึกปฏิบัติการจัดทำโปรแกรมของผู้ประกอบการชุมชนที่น่าสนใจ และนำเสนอผ่านเอกสารแนะนำโปรแกรมการท่องเที่ยวเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน หรือ แคตตาล็อก D-HOPE จัดงานนิทรรศการ D-HOPE ในระดับจังหวัดและพื้นที่หมู่บ้านเป้าหมายทั้ง 2 ภาค ตลอดจนได้มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีบริการจำหน่ายรองรับให้นักท่องเที่ยวอีกด้วย รวมทั้งในส่วนกลางได้จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานโครงการผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุ สื่อออนไลน์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการรับรู้และเป็นที่รู้จักในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

***ศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ website : <http://dhope.cdd.go.th/index.php/th/> และ

Facebook: <https://www.facebook.com/jica.thailand.dhope>

แบบสำรวจข้อมูลชุมชนท่องเที่ยวเป้าหมายที่เข้าร่วมกิจกรรมการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

อำเภอ..... จังหวัดเชียงราย

ที่	ชื่อหมู่บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ผลการจัด ประเภทชุมชน	รายชื่อผลิตภัณฑ์ จำนวน ๕ ผลิตภัณฑ์ที่มีความ พร้อมในการพัฒนา	ชื่อประธานกลุ่ม	เบอร์โทรศัพท์

หมายเหตุ : เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานในระดับอำเภอ ชื่อ - นามสกุลตำแหน่ง.....เบอร์มือถือ.....
พัฒนาการประสานงานตำบล ชื่อ - นามสกุลตำแหน่ง.....เบอร์มือถือ.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
(.....)
ตำแหน่ง.....
วันที่.....